

19.05.2020

**TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN
DÜNYADAKİ ÖNEMLİ GELİŞMELER**

1. TÜRKİYE:

Milli Savunma Bakanlığı'ndan...

- Fırat Kalkanı bölgesine sızma girişiminde bulunan 2 PKK/YPG'li terörist, huzur ve güvenliğin teminatı Komandolarımız tarafından etkisiz hale getirildi.
- Terör örgütü PKK'ya yönelik operasyonlarımız kararlılıkla sürüyor. Irak kuzeyindeki Hakurk bölgesinde, keşif ve gözetleme vasıtalarıyla tespit edilen 3 PKK'lı terörist düzenlenen hava harekâtıyla etkisiz hale getirildi.
- Yerli ve millî imkanlarla üretilen HGK-84 LAB (Hassas Güdüm Kiti-84 Lazer Arayıcı Başlık) Hava Kuvvetlerimiz tarafından yapılan test atışları başarıyla gerçekleştirildi. (@tcsavunma)

Erdoğan, Putin ile görüştü

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Vladimir Putin ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Görüşmede, Kovid-19 ile mücadelede işbirliği imkânları ve salgın sonrası dönemde atılacak adımların yanı sıra bölgesel meseleler ve ikili ilişkiler ele alındığı bildirildi. (@tcbestepe)

Sağlık Bakanlığı'ndan

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın sosyal medya hesabından paylaştığı "18 Mayıs "Türkiye Günlük Koronavirüs Tablosu"nun verilere göre, son 24 saate bin 158 kişide Kovid-19 tespit edilmesiyle toplam vaka sayısı 150 bin 593'e yükseldi. Salgından dolayı 31 kişi hayatını kaybederken, toplam can kaybı 4 bin 171'e ulaştı. (covid19.saglik.gov.tr)

Pompeo ve Çavuşoğlu, Kovid-19 ve ikili ilişkileri görüştü

ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, telefonda görüştüğü Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile yeni tip Koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadele konusunu ele aldıklarını açıkladı. Yapılan görüşmeye ilişkin Pompeo, "Bugün Türk Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile Kovid-19'la mücadelede ABD-Türkiye iş birliğini görüşmekten memnuniyet duydum. Türk

ve ABD vatandaşlarını kendi ülkelerine getirmeye ve tedarik zinciri konularında işbirliği yapmaya devam edeceğiz" ifadesini kullandı. Bakanlık Sözcüsü Morgan Ortagus da ikili arasında yapılan görüşmeye ilişkin yaptığı açıklamada, "Bakan Pompeo bunun yanı sıra cömert kişisel koruyucu ekipman bağışları için de Türkiye'ye teşekkür etti. (VOA)

2. AVRUPA :

Almanya ve Fransa'dan AB ekonomisi için 500 milyar euroluk plan önerisi

Fransa ve Almanya liderleri ekonomik krizin etkilerini hafifletmek amacıyla ikinci dünya savaşından bu yana en derin resesyon ile karşı karşıya bulunan Avrupa Birliği ülkeleri için 500 milyar euroluk bir plan önerisinde bulundu. Fransa ve Almanya tarafından yapılan ortak öneriye göre yardımlardan faydalananak olan ülkeler geri ödeme yapmak durumunda kalmayacak. Avrupa Komisyonu, Fransa ve Almanya liderleri tarafından açıklanan ortak öneriyi memnuniyetle karşıladığını duyurdu. (Euronews)

Atina'dan NATO'ya tepki

Yunanistan, NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg'in bir röportajda UMH hükümetini meşru hükümet ve dolayısıyla NATO olarak gördüğünü söyledi. Yunanistan Dışişleri Bakanı yaptığı açıklamada, Türkiye'nin, NATO'yu Libya'ya dahil etme planını olduğunu açıkladı. Stoltenberg'in, UMH'nin Fayez Al-Saraj liderliğindeki fraksiyonuna Libya'nın meşru hükümeti olarak bahsettiğine dair açıklamalara sert bir şekilde yanıt verdi.

Yunanistan Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Alexandros Gennimatas ittifakın genel sekreterine NATO üye ülkelerinin böyle bir karar vermediklerini hatırlatırken, UMH'nin Libya'da tanınmasının NATO'nun konumunu yansıtmadığını belirten Gennimatas , "Üye Devletler NATO'nun dış politika kararları konusunda oybirliğiyle anlaşmalıdır " dedi. Diğer birçok ülkenin, özellikle de Fransa'nın NATO'nun Trablus'taki Libya milislerine verdiği desteği reddettiklerini açıklayarak Yunanistan'ın tutumuyla anlaşması bekleniyor. Almanlar, NATO ve Trump, Erdoğan'ı Libya, Suriye vb. Ükelere toprak ekleme planlarını görmediklerini söyleyerek destekliyor. (Pentapostagma)

3. ORTA DOĞU :

Koalisyon Kobani kırsalında Lafarge üssüne dönüyor

Konuya hakim kaynaklar, ABD liderliğinde uluslararası koalisyon güçlerinin Türkiye'nin Suriye'nin kuzeydoğu bölgelerine son operasyonunun ardından geçtiğimiz yıl sonlarında çekildikten sonra oraya dönme ve yeniden konuşlanma için M4 uluslararası otobanı üzerinde Kobani kenti güneydoğusunda El-Celebiye nahiyesine bağlı Harab Işk yakınında yer alan Lafarge üssünü hazırlamayı sürdürdüğünü açığa çıkardılar. Koalisyon güçleri daha fazla güç karşılamak için üs içinde süren hazırlıklar ortamında dün (Pazar) akşam üsse yeni güçler, lojistik ve askeri takviyeler getirdi. Koalisyon yeniden rehabilitasyon ve hazırlık işlemlerini denetlemek için haftalar önce üsse güçler göndermeye başladı. Bu, koalisyonun batı Rakka kırsalında El-Cezre üssüne dönmesiyle eş zamanlı olarak geldi. Kaynaklar, koalisyonun önümüzdeki birkaç hafta içinde Lafarge üssüne dönmesini tahmin etti. ABD ve Fransız güçlerinin dönmesine hazırlık maksadıyla Kobani kentinde Meşte Nur üssünün rehabilitasyon ve hazırlık çalışmasının yapıldığına işaret ettiler. (azamat.org)

Suriye'de muhalifler ile rejim arasında esir takası

Suriye'de İdlib kentinin kuzeyinde bulunan Taftanaz'da bugün Suriye Milli Ordusu (SMO) ile Rejim arasında esir takası yapıldı. Esir takasında Esed Rejimi tarafından SMO'ya mensup 3 asker serbest bırakılırken, SMO tarafından ise 2 rejim askeri ile 2 askerin cansız bedenleri rejime teslim edildi. (Şarkul Avsat)

BM: Suriye krizinin çözümünde, Rus-Amerikan diyalogunun kilit bir rolü var

Birleşmiş Milletler (BM) Suriye Özel Temsilcisi Geir Pedersen, Suriye'deki krizin çözümü için yeni ve anlamlı bir uluslararası işbirliği çağrısında bulundu. Pedersen, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgının ardından küresel seyahatin el vermesi durumunda komiteyi üçüncü kez toplamaya hazır olduğunu ifade etti. Suriye'deki krizin çözümü için "yeni ve anlamlı bir uluslararası iş birliğine" ihtiyaç duyulduğunu söyleyen Pedersen, "Rus-Amerikan diyalogunun burada kilit bir rolü olduğuna inanıyorum" değerlendirmesinde bulundu. Pedersen, Türkiye ve İran'ın da Suriye'deki krizin çözümünde kilit rol oynadığını belirtti. (Independent)

Uzman Görüşü: Bölgedeki genel durum göz önüne alındığında BM tarafından atılan bu söylem yerinde bir söylem olmuştur. Zira ABD de aktif bir rol üstlenen ülkedir ve diplomasi içerisinde yer alması gerekmektedir. (KÜ)

DEAŞ militanları Şam yolunu kesti

Suriye İnsan Hakları Gözlemevi'nin (SOHR) haberine göre son dönemlerde faaliyetlerini artıran DEAŞ, Şam ile Deyrizor yolunu keserek 4 kişiyi öldürdü. Alıkonulan 4 kişinin infaz edildiği olay üzerine bölgeye asker gönderen Suriye rejimi ile DEAŞ mensupları arasında şiddetli çatışmaların yaşandığı kaydedildi. Suriye'de rejim güçleri ve sadık milislerinin kontrolü altındaki kırsal bölgelerde sık sık çobanlar ve rejime muhbirlik yaptığı iddiası ile insanlar kaçırılıyor. (Independent/Şarkul Avsat)

Irak'ın Bedir Hareketi üç büyükelçinin ihraç edilmesini istedi

Irak'ın Bedir Hareketi Genel Sekreteri Hadi Ameri, Bağdat'ta eşcinsellerin bayrağını göndere çeken AB, Kanada ve Britanya büyükelçilerinin ihraç edilmesini istedi. Ameri, Batılı büyükelçilerin hareketini mübarek Ramazan ayının hürmetine saygısızlık ve milyonlarca Müslümanın duygularını hiçe saymak niteleyerek Irak milletinin bunların ülkelerinde bulunmasını istemediğini vurguladı. (al-Mirbad)

LGBT bayrağı, Irak ve AB arasındaki krizi derinleştiriyor

Dün Bağdat'taki Avrupa Birliği Büyükelçiliği'ndeki direklerden birine LGBT bayrağının asılması Irak Parlamentosu'nda geniş bir öfkeye neden oldu. Kanada ve İngiliz büyükelçilikleri de gökkuşağı rengindeki bayrağı 17 Mayıs Uluslararası Homofobi Karşıtlığı Günü ve LGBT farkındalığı için göndere çekti. Iraklı Bazı milletvekilleri, söz konusu eylem nedeniyle Bağdat'taki AB büyükelçiliklerinin kapatılmasını talep etti. (Şarkul Avsat)

Bağdat'ta ABD Büyükelçiliğinin bulunduğu Yeşil Bölge'ye füzeli saldırı

Irak'ın başkenti Bağdat'ta, ABD Büyükelçiliği ile diğer yabancı misyon temsilcilikleri ve hükümet binalarının bulunduğu korunaklı Yeşil Bölgeye füzeyle saldırı düzenlendiği bildirildi. Katyuşa füzelerin Bağdat'ın doğusundaki Filistin Caddesi bölgesinden atıldığı kaydedildi. Saldırı sonrası Yeşil Bölge'den kısa süreliğine siren sesleri yükseldi. Aynı şekilde ABD büyükelçiliğinden de siren seslerinin yükseldiği bildirildi. Bazı kaynaklar ABD büyükelçiliği yakınına 3 roket bazıları da bir roketin düştüğünü bildirmektedir. (Dmc News)

İran: ABD ahmakça bir işe kalkışırsa, İran'ın kesin tepkisiyle karşılaşır

İran Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Abbas Musevi, eğer Amerika İran'a ait petrol tankerlerinin serbestçe seyrine karşı herhangi bir ahmaklıkta bulunacak olursa, İran'ın kesin tepkisiyle

karşılacağını vurguladı. Ülkelerin arasında serbest ticaret hakkına temas eden Musevi, Amerika bir ülkeden hoşuna gitmediği için istediği yaptırım dayatması ve başkalarını da bu tehditlere uymaya teşvik etmesi kabul edilemez olduğunu kaydetti. (Mashregh News)

İran Hükümet Sözcüsü: Amerika'ya karşı tepki için tüm seçenekler masada

İran'ın Venezuela'ya benzin ihraç etmesi ve Amerikalı yetkililerin bu konuya tepki göstermesini değerlendiren hükümet Sözcüsü Rebii, Amerika'nın deniz korsanlığı geçmişe dayanan bir konu olduğunu, ancak şimdilik bu duruma nasıl tepki verileceğini söylemek için erken olduğunu, fakat İran'ın tüm seçenekleri masada olduğunu söyleyebileceğini belirtti. Sözcü Rebii, buna rağmen Amerikalıların İran tankerleri hakkında herhangi bir hata yapmamalarını umduklarını belirterek, İran yönetimi bu konuyu İran Milli Güvenlik Yüksek Konseyi'nde de ele aldığını ve tüm ihtimalleri değerlendirdiklerini ifade etti. (Basirat)

İsrail'in işgalindeki Golan halkı protesto etti

Golan halkı, topraklarına olan bağlılıklarını düzenledikleri gösteriyle ortaya koyarken, İsrail'in topraklarını işgal etmesi ve bu toprakları mülkiyetine geçirmesini kınadılar. Golan halkı, İsrail'in işgal edilen Golan halkının tarım arazileri üzerinde hava türbinleri kurmaya yönelik İsrail uygulamalarına karşı koymaya devam edeceklerini yinelediler. Golan halkı, uluslararası toplumu, İsrail'in Golan halkının toprakları ve Golan halkına yönelik insan hakları ihlalinin görmelerini isterken bu devletin her türlü hak ve hukuku ayaklara altına aldığını bildirdi. (SANA)

4. AFRIKA :

LUO: Paralı askerleri, sorguladıktan sonra ülkelerine göndereceğiz

Libya Ulusal Ordusu (LUO) Ahlaki Rehberlik Dairesi Başkanı Tuğgeneral Halid el-Mahcub, ordunun Libya'nın batısındaki silahlı milislerle çatışmalar sırasında Trablus'un merkezinde farklı ülkelere mensup çok sayıda paralı askeri ele geçirdiğini duyurdu. Mahcub, "Bu paralı savaşçıları ülkelere teslim etme kararı, asli vatandaşlıklarına, Libya'ya varış tarihlerine, onları buraya getiren kaçakçılık şebekelerine, eğitim yerlerine dair devam eden soruşturmalar bitene kadar alınmayacaktır. Paralı askerlerden alacağımız tüm bilgiler, bölgedeki tüm ülkelerde olduğu gibi bize de fayda sağlayacak. Askeri bir kuruluş olarak daha önce de söyledik; Mısır da dahil olmak üzere Libya'nın komşularını hedef alan terör ile mücadeleden hiçbir zaman kaçınmayacağız" dedi. (Şarkul Avsat)

UMH Güçleri Vatiye üssünü ele geçirdi

UMH güçlerine bağlı Burkan el-Gadab (Öfke Volkanı) Operasyonu Birimi, Rusya tarafından sağlanan 2 uçaksavar sistemini yok ettiklerini açıkladı. Birim UMH Güçlerinin Trablus'un 140 km güneybatısında yer alan el-Vatiye üssüne ulaşmasından hemen sonra 2 Rus 'Pantsir' hava savunma sisteminin birkaç saat boyunca bombalandığı belirtildi. Öte yandan LUO ise Türkiye yapımı 5 insansız aracını düşürdüğünü açıklarken, ülkenin batısındaki el-Vatiye bölgesinde bulunan Ukbe bin Nafi üssünün, Rusya tarafından sağlanan iki hava savunma sisteminin tahrip olduğu bir saldırıya maruz kaldığı iddialarını yalanladı.

Başkentin 140 kilometre güneybatısında, 50 kilometrekarelik alana kurulu Vatiye, savaş uçaklarına uygun pistleri, hangarları, akaryakıt tankerleri, araç depoları, 10 bin askeri dışarıdan destek almadan konuşlandırma kapasitesiyle stratejik önem arz ediyor. Vatiye Üssü, Ağustos 2014'ten bu yana General Halife Hafter'in liderliğindeki Tobruk merkezli Libya Ulusal Ordusu'nun elinde bulunuyordu. Askeri gözlemciler, UMH güçlerinin son aylardır önemli bir ilerleme sağladığını ve bunun arkasında da Türkiye'nin verdiği askeri desteği artırmasının sahadaki durumu değiştirmeye başlamasında etkili olduğunu söylüyor.(Euronews/Şarkul Avsat/BBC)

Al-Watiya: LUO kara ve hava saldırısı hazırlıyor

Al-Watiya web sitesinin Libya Ulusal Ordusu'ndaki bir kaynağa dayandığı habere göre, LUO, Al-Watiya hava üssünü Suriye paralı askerlerinden ve GNA'nın İslamcı milislerinden bu gece geri almak için sert bir saldırı başlatacağı, başarısız olursa, hava üssü Türk Hava Kuvvetleri tarafından kullanılmasını önlemek için bombalanacağı ileri sürüldü.. Haftar Hava Kuvvetleri tarafından üsse olası bir hava saldırısı, Haberde "Çinli dronların ve Mısır'dan gelen savaş uçaklarının kitlesel eylem raporlarını doğrulamamıştır" ifadelerine yer verildi. (pentapostagma)

Mısır, 26 Rus Su-35 avcı uçağı edinme programının açıklanmasının ardından ABD'nin olası yaptırımlarıyla karşı karşıya

Aslında Mısır, Orta Doğu'da 4+ nesil Rus savaş uçağı alan ilk ülke olacak ve aynı zamanda Su-35'in Rusya'dan sonra ikinci kullanıcısı olacak. Rus askeri teçhizat edinme kararının nedenlerinden birinin ABD'nin beşinci nesil F-35 savaş uçağı satmayı reddetmesi. Anlaşmanın, ABD'den Mısır'a, Dışişleri Bakanı Mike Pompeo tarafından yapılan tehditlere rağmen uygulanacağı açıklandı. Uzmanlara göre, Rus Su-35 avcı uçağının Mısır ordusunda

ortaya çıkması, bölgedeki stratejik dengesizliğe yol açacak, çünkü dünyanın en güçlü avcı uçağı jetleri ve Mısır'ın daha geniş bölgedeki hava kuvvetleri üzerindeki üstünlüğünü sağlayacak.

Rusya'nın TASS haber ajansı, Rusya'nın Kahire ile imzalanan bir sözleşme ile Mısır için son nesil Su-35 savaş jetleri üretmeye başladığını söyledi. Rus hükümetinin resmi web sitesinde yayınlanan bir belge, Mısır için yeni bir silahın inşasıyla ilgili bazı elektrik bağlantılarının ve kabloların tedarikiyle ilgili bir teklif ortaya koydu. Aynı belge, 2018 yılında Rusya ile Mısır arasında anlaşmanın imzalandığını belirtti. (Pentapostagma)

Libya Dışişleri paralı askerlere ait dosya hazırlıyor

Libya Dışişleri Bakanlığının Rus paralı askerler ve Esad rejiminin gönderdiği paralı askerlere dair de dosya hazırladığı bildirildi. ABD'nin bu dosyaları dikkate alarak Suriye rejimi ve Rusya'ya yeni yaptırımları gündeme getirmesi bekleniyor. (@rusencenter)

Nijerya'da etnik çatışma: 38 ölü

Ulusal basında yer alan haberlere göre, ülkenin Tigno bölgesinde Hausa ile Chabo etnik grupları arasındaki şiddet olaylarında 38 kişi yaşamını yitirdi. Çatışmalarda çok sayıda kişi yaralanırken yüzlerce ev kundaklandı. Adamawa Emniyet Müdürü Suleiman Nguroje, olayı doğruladı ancak ölü sayısına ilişkin bilgi vermedi. (Sputnik)

5. ASYA :

Taliban, Afgan istihbarat servisini hedef aldı

Afgan istihbarat servisinin (NDS) Gazne kentindeki binasının bulunduğu yerleşkenin giriş kapısında gerçekleşen saldırının bomba yüklü araçla düzenlendiği bildirildi. İntihar saldırganının, eylemi, ordudan çalınan Humvee marka bir araçla gerçekleştirdiği kaydedildi. Sağlık kaynakları, hayatını kaybedenlerin ve yaralananların büyük kısmının NDS personeli olduğunu aktardı. (Euronews)

Çin Devlet Başkanı: Başından beri açıklık, şeffaflık ve sorumlulukla hareket ettik

Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) 73. Dünya Sağlık Genel Kurulu toplantısında konuşan Çin Devlet Başkanı Şi Cinping, koronavirüs salgını konusunda, "Başından beri açıklık, şeffaflık ve sorumlulukla hareket ettik" dedi. Covid-19 salgınında alınan önlemler konusunda bağımsız bir değerlendirme başlatılması çağrısına istinaden ise Şi, "Covid-19'a küresel yanıtı ele alacak

bu kapsamlı değerlendirmenin salgın kontrol altına alındıkta sonra” ve “objektif ve tarafsız bir şekilde yapılması” gerektiğini söyledi. Şi, Covid-19 çalışmaları için Çin’in iki yıl boyunca 2 milyar dolar yardımda bulunacağını ve ülkesinde geliştirilecek aşının “küresel kamu yararına” sunulacağını kaydetti. Toplantıda açılışı yapan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Antonio Guterres ise salgına karşı küresel birlik sorununa dikkat çekti ve salgının “gelişmekte olan ülkelerde daha büyük bir yıkıma yol açacağını” vurguladı. (BBC)

Çin’den ABD’ye: Huawei konusunda her önlemleri alacağız

Çin Ticaret Bakanlığı, Trump yönetiminin teknoloji şirketi Huawei’nin Amerikan teknolojisini kullanma imkanına yönelik getirdiği yeni kısıtlamalara karşı “gereken bütün önlemleri” alacağını açıkladı. Açıklamada ABD’nin getirdiği son kısıtlamalar devlet gücünün suistimali ve piyasa ilkelerinin ihlali olarak nitelendi. (VOA)

Japonya ekonomisi, Covid-19 nedeniyle ilk çeyrekte resesyona girdi

Uzmanlara göre, dünyanın 3’üncü en büyük ekonomisine sahip Japonya, İkinci Dünya Savaşı’ndan bu yana en ağır finansal durgunluk sürecini yaşıyor. Ancak salgının etkileri henüz net olarak görülmemiş değil ve uzmanlar, daha kötü günlerin gelebileceği uyarısında bulunuyor. Bununla birlikte beklenen piyasa tahmini resesyonun 4,6 oranında olması yönündeydi. Japonya ekonomisi son olarak 2015’in ikinci yarısında resesyona girdi. Öte yandan Reuters’in haberine göre analistler, Japonya ekonomisinin mevcut çeyrekte yıllık yüzde 22,0 küçüleceğini tahmin ediyor. Bu da rekor düşüş anlamına geliyor. (Euronews)

Özbekçe’nin kamu hizmetlerinde zorunlu hale getirilmesini eleştiren Rusya’ya tepki

Özbekistan, devlet teşkilatlarında Özbekçe konuşulmasını zorunlu kılan yasa tasarısını eleştiren Rusya’ya tepki gösterdi. Rusya Dışişleri Bakanlığı’ndan yapılan açıklamada, Özbek dilinde çalışma taraftarlarının Özbekistan toplumunda azınlık statüsünde olduğu belirtildi. Rusça’nın resmiliğinin kalıcılığına dair yapılan açıklama, Özbekistan’da ülkenin iç işlerine müdahale olarak yorumlandı. (euronews)

6. ABD :

ABD Üssü Saldırısında Yer Alan Suudi Öğrencinin El Kaide ile Bağı Ortaya Çıktı

ABD Adalet Bakanı William Barr, aralık ayında Florida’daki Pensacola Donanma Hava Üssü’nde gerçekleşen saldırı düzenleyen Suudi Arabistanlı askeri öğrencinin Arap

Yarımadası El Kaidesi ile ilişkisi olduğunu belirlediklerini açıkladı. Düzenlediği basın toplantısında FBI'ın söz konusu saldırıya ait iki İphone marka telefonun içeriğine ulaştığını bildirdi ve “Telefonlarda, daha önce bizce bilinen ve El Şamran'nın sadece saldırı öncesinde değil, ABD'ye gelmeden önce de Arap Yarımadası El Kaidesi ile önemli bağlantılarının olduğunu gösteren içerikler var” ifadesini kullandı. (Sputnik, Euronews)

Trump'tan Obama'ya 'Beceriksiz' ve 'En Kötü Başkanlardan Biri' Değerlendirmesi

ABD Adalet Bakanı William Barr'ın Rusya Soruşturmasına yönelik incelemeye eski Başkan Barack Obama ve eski Başkan Yardımcısı Joe Biden'ın dahil edilmeyeceği açıklamasının kendisini şaşırttığını belirten Trump, “Obama ve Biden'ın bana kurulan tezgaha dahil olduğundan şüphem yok. Bu tarihimizdeki en kötü siyasi skandal.” yorumunda bulundu. Obama'nın Trump'ın Covid-19 sürecinde dair yaptığı eleştiriler için de “Obama, beceriksiz bir başkandı. ABD tarihindeki en kötü başkanlardan biriydi. Bize dağılmış bir ordu ve IŞİD'i bıraktı. Biz IŞİD'i tamamen temizledik” açıklamasını yaptı. (Sputnik)

Dışişleri Başmüfettişi'nin Görevden Alınması Üzerine ABD Kongresi Soruşturma Açtı

ABD Kongresi'nin Demokrat üyeleri tarafından, Cumartesi günü Dışişleri Bakanı Mike Pompeo hakkında dahili bir soruşturma yürüten Dışişleri Bakanlığı Başmüfettişi Steve Linick'in sebep gösterilmeden görevden almasına yönelik soruşturma başlatıldı. Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesi Başkanı Eliot Engel konuya ilişkin “Linick'in ofisi, benden gelen istek üzerine Trump'ın Suudi Arabistan'a silah gönderebilmek için acil durum ilan etmesi meselesini inceliyordu. Şu an resim tam net olmasa da Bakan Pompeo'nun Linick'i yaptığı soruşturmayı tamamlamadan atılmasını sağlaması rahatsızlık vericidir” değerlendirmesinde bulundu. (Şarkul Awsat, Sputnik, VOA)

ABD'den Dünya Sağlık Örgütü'ne Yine Suçlama

ABD Sağlık ve Sosyal Hizmetler Bakanı Alex Azar, DSÖ'nün koronavirüs salgını sürecinde şeffaf olması gerektiğini ama bunda başarısız olduğunu vurgulayarak örgütün dünyanın ihtiyaç duyduğu bilgileri elde etmede başarısız olduğunu dile getirdi. Bakan, bu başarısızlığın birçok can kaybına neden olduğunu ifade ederken DSÖ'nün salgına dair sorumluluğunun tüm yönleriyle bağımsız bir şekilde incelenmesini içeren önergeyi desteklediklerini de belirtti. (Sputnik)

ABD'den Sudan'a 10 Milyar Dolar Tazminat Cezası

ABD Yüksek Mahkemesi, El-Kaide'nin 1998'de ABD'nin Nairobi ve Darüselam Büyükelçiliklerine düzenlediği, 224 kişinin ölümünü ve binlerce kişinin yaralanmasıyla sonuçlanan bombalı terör saldırısının kurbanlarının Sudan'a açtığı davaya ilişkin kararını açıkladı ve Sudan yönetiminin, kurbanlara ve yakınlarına 4,3 milyar doları "cezai tazminat" olmak üzere toplam 10,2 milyar dolar tazminat ödeyeceğini bildirdi. (Euronews)

İran ve ABD Arasında Venezuela'ya Petrol Sevkiyatı Gerginliği

İran, Amerika'nın Venezuela'ya petrol taşıyan İran tankerlerini tehdit ettiğini iddia ederek uyarıda bulundu. Mevcut en az 5 tankerin Venezuela'ya petrol götürmek üzere uluslararası sularda seyrettiği belirtilirken Venezuela ülkede yaşanan sıkıntılar sebebiyle dünyanın en büyük petrol üreticilerinden biri olmasına rağmen petrol sıkıntısı içinde. Uyguladığı yaptırımlar ile İran'ın petrol satışı yapmasına izin vermeyen Amerika, Venezuela'da Maduro yönetimine uyguladığı ambargolar nedeniyle bu ülkeye petrol satışı yapılmaması konusunda da baskı uyguluyor. ABD Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Amerikan Sahil Güvenlik Birimi, tüm uluslararası denizcilik şirketlerini, petrol sevkiyatı konusunda İran'a yardımcı olmamaları için uyarı vaziyette. (VOA)

7. RUSYA :***BM'den Suriye krizinin çözümünde "Rus-Amerikan diyalogu" çağrısı***

Birleşmiş Milletler (BM) Suriye Özel Temsilcisi Geir Pedersen, Suriye'deki krizin çözümü için yeni ve anlamlı bir uluslararası işbirliği çağrısında bulunarak, "Rus-Amerikan diyalogunun burada kilit bir rolü olduğuna inanıyorum." dedi. Suriye'de "Rus-Amerikan diyaloguna" ihtiyaç var Suriye'deki krizin çözümü için "yeni ve anlamlı bir uluslararası iş birliğine" ihtiyaç duyulduğunu söyleyen Pedersen, "Rus-Amerikan diyalogunun burada kilit bir rolü olduğuna inanıyorum." değerlendirmesinde bulundu. Pedersen, Türkiye ve İran'ın da Suriye'deki krizin çözümünde kilit rol oynadığını belirtti. (gazetem.ru)

Rusya, İran, Çin ve Pakistan Afganistan'daki tüm taraftarları müzakere etmeye çağırıyor

Rusya, İran, Çin ve Pakistan, Afganistan'daki Taliban (Rusya Federasyonu'nda yasaklanmış örgüt) da dâhil olmak üzere tüm partileri Afganistan-arası müzakerelerin hızlı bir şekilde

başlatılması için fırsatları değerlendirmeye çağırıyor. Bu, Afganistan'daki dört ülkenin özel temsilcilerinin video görüşmelerinin ardından yapılan ortak açıklamada belirtildi. Açıklamada vurgulandığı gibi, Moskova, Pekin, Tahran ve İslamabad "ana siyasi liderler (Eşre Gani ve Abdullah Abdullah) arasında bir anlaşmanın imzalanmasını" memnuniyetle karşıladı ve "bu önemli olayın Afganistan arası(içi) müzakerelerin başlamasını hızlandıracağı" umudunu dile getirdi. Bu bağlamda, taraflar "Taliban hareketi de dahil olmak üzere tüm Afgan etnik gruplarını ve partilerini, Afganistan-arası müzakerelerin erken başlatılması için koşullar yaratmak için fırsatları kullanmaya çağırıyorlar." denildi. (tass)

8. EKONOMİ :

Fed/Powell: Ekonomi düzelene kadar faizleri sıfıra yakın tutacağız

Fed Başkanı Jerome Powell, Pazartesi günü Senato Bankacılık Komitesi öncesinde yayınlanan açıklamalarında “Biz bu zorlu dönemde ekonomiyi desteklemek için tüm araçlarımızı kullanmayı taahhüt ediyoruz. Bu hareketlerin geniş çaplı bir kamu sektörünün sadece bir parçası olduğunun farkındayız. Ekonominin son olayları atlattığından emin olana ve maksimum istihdam ve fiyat istikrarı hedefimize ulaşma yoluna girene kadar faizleri bu seviyede tutmayı bekliyoruz.” dedi. Ayrıca Fed Başkanı Kongre’ye 3 trilyon dolarlık yardımın ötesinde daha fazla mali destek verme çağrısında bulundu. Fed’in ihtiyaç halinde daha fazlasını yapmaya gönüllü olduğunu ifade etti. (ParaBorsa)

Altın fiyatları 19 Mayıs

Mayıs ayı boyunca dalgalı bir seyir izleyen ve bazı günler rekor kıran gram altın fiyatları haftaya 382 lira seviyesinden başladı. Bugün güne değer artışıyla başlayan ve bir ara 385 lira seviyesini gören gram altın fiyatı, bigpara.com’da saat 08.30’da kaydedilen bilgilere göre 383 lira seviyesinden işlem görüyor. Çeyrek altın fiyatları bilindiği üzere öğle saatleri itibarıyla güncelleniyor. Bu nedenle fiyatlar güncellenene kadar işlemler geçtiğimiz haftanın kapanışındaki değerler üzerinden yürütülüyor. Buna göre öğle saatlerine kadar çeyrek altın fiyatları serbest piyasada 619 lira alış ve 630 lira satış fiyatı üzerinden serbest piyasada. Yarım Altın: 1.239,40 -1.260,40, Cumhuriyet Altını 2.467,40- 2.513,10 (ParaBorsa)

Dolar da düşüş sürüyor:

Dövizlerde geçen hafta başlayan gerileme yeni haftada da sürüyor. Dolar yeni haftaya 6.90 liranın altında başlarken, euro 7.40 liranın, sterlin de 8.30 liranın altına gördü. Döviz piyasalarındaki işlemlerde;

- dolar en düşük 6.8321 lira ve en yüksek 6.8998 lirayı gördükten sonra, 6.88 – 6.89 lira aralığında,
- euro en düşük 7.3942 lira ve en yüksek 7.4834 lirayı gördükten sonra, 7.47 – 7.48 lira aralığında,
- sterlin en düşük 8.2718 lira ve en yüksek 8.4030 lirayı gördükten sonra 8.39 – 8.40 lira aralığında hareket ediyor.

9. KORONAVİRÜS PANDEMİSİ :

Dünya genelinde yeni tip koronavirüs (Kovid-19) vaka sayısı 4 milyon 800 bini geçti. Kovid-19 görülen ülke ve bölgelerdeki vakalara ilişkin verilerin derlendiği "Worldometer" internet sitesine göre, dünyada Kovid-19'a yakalanan kişi sayısı 4 milyon 804 bin 846'ya ulaştı. Yeni tip koronavirüs vakası en fazla ABD'de görüldü, 1 milyon 527 bin 664 kişi Kovid-19'a yakalandı.

ABD'nin ardından en fazla vaka görülen ülkeler sırasıyla şöyle:

- Rusya 281 bin 752
- İspanya 277 bin 719
- Birleşik Krallık 243 bin 695
- Brezilya 241 bin 80
- İtalya 225 bin 435
- Fransa 179 bin 569
- Almanya 176 bin 651

Türkiye'deki vaka sayısı 149 bin 435'e ulaştı

Vaka sayısı 50 bini aşan diğer ülkeler şöyle:

"İran (120 bin 198), Hindistan (96 bin 169), Peru (92 bin 273), Çin (82 bin 954), Kanada (77 bin 2), Belçika (55 bin 280) ve Suudi Arabistan (54 bin 752)."

Dünya genelinde virüs nedeniyle 316 bin 711 kişi hayatını kaybetti, virüse yakalanan 1 milyon 858 bin 806 iyileşti. Halen tedavi gören 2 milyon 629 bin 329 aktif enfekte vaka bulunuyor.

DSÖ'de ABD-Çin kamplaşması

Dünya Sağlık Örgütü'ne üye 194 ülkeden üst düzey temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşen Dünya Sağlık Kurulu'nun yıllık toplantısına koronavirüs salgını nedeniyle yaşanan kamplaşma damgasını vurdu. Cenevre'de düzenlenen iki günlük toplantının açılış konuşmasını yapan Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Antonio Guterres, dünya ülkelerini koronavirüs pandemisi konusunda DSÖ'nün tavsiyelerini dikkate almamak ve ortak adımlar atmamakla eleştirdi. Dünya Sağlık Kurulu yıllık toplantısına damgasını vuran en önemli konu ise koronavirüsün kaynağı ve DSÖ'nün oynadığı rol konusunda ABD ile Çin arasında tırmanan gerilim oldu. Videokonferans yoluyla düzenlenen toplantıya katılan Almanya Başbakanı Angela Merkel de konuşmasında ABD'ye karşı DSÖ'ye destek çıktı. DSÖ'nün, kilit önemdeki meşru ve küresel bir kuruluş olduğunu belirten Merkel, kuruluş içindeki süreçlerin gerektiğinde iyileştirilebilmesi için kalıcı bir finansman sistemine ihtiyaç olduğunu belirtti. (Deutsche Welle Türkçe)